

Karkerên hemû
welatan
û gelên bîndest,
yekbîn!

riya azadi

Tirmeh 1983
Sal 2, hejmar 13
Temmuz 1983
Yıl 2, sayı 13

Organa Komita Merkezi ya Partiya Sosyalist a Kurdistan a Tirkîye

CUNTA ŞAŞKINDIR

Faşist çetenin son uygulamaları, demokrasîye geçiş konusundaki tüm demagojisini tuzla buz ederek, onu iç ve dış kamuoyunda tümüyle güllünç duruma düşürdü. Evren ve şürekasının korkusu, tedirginliği o kadar büyük ki, onlar, yalnızca "kalcı kılmaya çalıştıkları faşist çarkın geleceğini değil, bizzat kendi geleceklerini de tam bir güvenceye alma çabasında dırlar. Bu nedenle onlar, kendi kuklaları... kurdurdukları Milliyetçi Demokrasi Partisi ile Halkçı Parti dışındaki partilere, bu partiler ne ölçüde düzene bağlı ve uysal olurlarsa olsunlar, katlanamıyorlar. Büyük Türkiye Partisi'nin kapatılmasının ardından SODEP'in, Doğru Yol Partisi'nin ve ötekilerin kurucular listesi de peşpeşe vetolarla karşılaştı. Bu iş, Cunta bakımından tam bir şaşkınlığı ve bundan da öte, rezaleti gösteriyor.

Bu korku ve tedirginlik salt faşist çete, onun cinayet ve işkence çarkına şu veya bu ölçüde katılmış olanlara özgü değil elbet. ABD emperyalistleri ve en gerici Türkiye tekelci sermaye grupları da aynı korkuyu duyuyor, faşist çetenin yaptıklarını onaylıyor ve ona yol gösteriyorlar. ABD kendi çıkarlarını ancak kitlelerin süngü gücüyle susturulduğu bir ortamda ve böylesine zorba uşaklar eliyle güvence buluyor. Başka türlü çevik güçleri Türkiye'ye yerleştirmek, Ortadoğu'daki maceracı planlar için Türkiye'yi gönülünün dediği gibi kullanmak güç olacaktır. Hele anti-faşist ve anti-Amerikancı kitle muhalefeti bir kez kendine kanallar bulursa, 3D'nin bu sadık ve zorba uşaklarını da, ... ve tesislerini de süpürüp atacak düzeylere varabilir. Bu dönemde, emekçi halk yığınlarının açlığı ve kanı pahasına tatlı karlar sağlıyan ve durmadan palazlanan tekelci gruplar da generallerin sopasına göre işleyen böylesine bir "demokrasi" istiyorlar.

Ne var ki ABD emperyalistleri de, gerici tekelci sermaye grupları da yanlış ata oynuyorlar. Cunta günden güne ve hızlı biçimde kitlelerden yalıtılıyor. O, bu son uygulamalarla çeşitli burjuva kesimleri içindeki desteğini hızla yitiriyor. Cuntanın iki kukla partisinin karşısında inatla örgütlenmeye ve seçimlere katılmaya çalışan diğer partiler, burjuvazinin geniş kesimlerinin de, vatan kurtaran aslan pozundaki bu zorba soytarların fermanlarına hiç de baş eğmeye niyetli olmadıklarını gösteriyor.

Şili Cuntası için çalan çanlar, Türk faşist Cuntası'nın da geleceğini gösteriyor. Herşey, Türk Cuntası'nın çöküşe daha hızlı yaklaşacağını gösteriyor. ABD emperyalistleri de onların yerli işbirlikçileri de kaybedeceklerdir ve tarihi olarak kaybedene oynamak onların kaderidir.

(Devamı Sayfa 7. de)

ZORBANIN TELAŞLI KÜRDİSTAN SEFERİ

Faşist Evren, fiyaskoyla sonuçlanan Irak Kürdistanı'na saldırı hareketinden sonra, Türkiye Kürdistanı'nın sınır illerine bir sefer düzenledi. Seferin amacı, işgal hareketinin sonuçlarını yerinde görmek ve sığağı sığağına Kürt halkını bir kez daha tehdit etmektir. Doğrusu faşist çetenin başı bu işi çok açık bir şekilde yaptı da. O, gezi boyunca attığı her adımda, söylediği her sözle sömürgeci bir devletin yetkilisi, işgal kuvvetlerinin komutanı olduğunu gösterdi. Ama ne var ki Evren'in saldırganlığı ve hırçınlığı, aslında korku ve telaşın bir ifadesiydi. Bu korku, uygulanan insanlık dışı baskılara rağmen, Kürdistan'daki ulusal kurtuluş mücadelesinin günden güne gelişip güçlenmesini önleyememelerindedir.

Evren'in Kürdistan seferi, ayrıca güncel bazı gerçeklerin de tekrar gözönüne serilmesini kolaylaştırdı. Her şeyden önce bu geziyle faşist Evren, Kürt halkının kendisinden nefret ettiğini somut olarak gördü, yaşadı. Devlet gücü seferber edilmesine rağmen, cuntanın başı Kürdistan kentlerinde, sivil giyimli subaylar, polis ve Mit ajanları dışında hitabedecek kimseyi bulamadı. Bomboş meydanlarda toplanan küçük gruplara karşı palavra attı, durdu.

Diğer taraftan Evren'in gezisi Irak Kürdistanı'na karşı girişilen saldırı eyleminin başarısız kaldığını da açığa çıkardı. Faşist zorbannın, bu işgalden bahsederken adeta sinir krizleri geçirmesinin, ağız dolusu küfür etmesinin başka bir nedeni olmasa gerek. Evren, işgal hareketine ilişkin herhangi bir somut açıklayıcı bilgi de vermedi ve sadece rahat durulmadığı takdirde daha büyüklerine girişmekten çekinmeyeceklerini belirtmekle yetindi. " Bir erimiz şehid oldu, diğer taraftan da bir kişi öldü " derken veya " Türk Silahlı Kuvvetlerinin küçük bir parçasıyla gerçekleştirilen operasyon " gibisinden laflar ederken de aslında dolaylı olarak uğranılan başarısızlığı ilan ediyor.

Faşist Evren'in üzerinde çokça durduğu konulardan biri de " kaçakçılıkla mücadele " idi. Cuntanın şefi, bu alanda sağlanan " başarıları " böbürlenerek anlattı ve bir takım rakkamlar verdi. Örneğin işbaşına geldiklerinde Türkiye'de canlı hayvan ihracatı 98 milyon dolar iken, 1982 yılında bu miktarın 375 milyon dolara çıktığını açıkladı. Gerçekten de tekelci sermayenin çıkarlarını korumak için her türlü baskı ve terör yöntemine başvurmaktan geri kalmayan cunta, " kaçakçılığı önleme " adı altında da Kürdistan'da kanlı dışırları gösterdi. O, özellikle de sınır yörelerinde Kürdistan'dan komşu ülkelere (Suriye, Irak, İran) yönelik hayvan ihracatını engellemek için akla gelebilecek her türlü baskı yöntemini uyguladı. Hatta bu amaçla köylünün elinde bulunan canlı hayvan sayısı, hayvan derisi ve diğer hayvansal ürünler sayıma tabi tutuluyor. Buna göre, eğer bir Kürt köylüsünün elinde saptanandan fazla canlı hayvana veya hayvan ürünlerine rastlarsa o köylüye dayak atılması, işkence yapılması, zindana konulması Cunta'nın yasaları gereğidir. Sınır yörelerinde, köylülerin, hayvanlarını kira çıkarmadan önce en yakın karakola uğrayıp saydırtmaları zorunlu hale getirilmiş. Böylece Cunta, Kürt köylüsünün ürünlerini daha uygun fiatla komşu ülkelere satmasını engelliyor, onları sömürgeci Türk devletine ve yine onun uygun bulunduğu fiatlarla devretmeye mecbur ediyor. İç ve dış fiatlar arasındaki fark da sömürgeci burjuvazinin ve bir avuç aracının ceplerine akıyor. Kürdistan'ı koruyan herhangi bir günrük duvarı yok ve sömürgeci devlet üreticiye destekleyici herhangi bir önlem almıyor. İşte Evren'in övünerek canlı hayvan ihracatını 98 milyon dolardan 375 milyon dolara çıkardık demesi, Kürt halkının cebinden çalıp tekelci sermayenin kasasına aktardığı miktarın bir itirafıdır. Bu, aynı zamanda, 24 Ocak kararlarıyla açlığa ve en başta da et yememeye itilmiş milyonlarca emekçinin sırtından sağlanmıştı.

Cunta şefi, sömürgeci Türk burjuvazisinin Cumhuriyet tarihi boyunca Kürt halkına uyguladığı ırkçı-asimilasyoncu politikayı bir kez daha vurguluyor, eski tekerlemeyi dile getiriyor ve şöyle diyor:

" Bu topraklarda yalnız bir millet yaşar, o da Türklere. Atatürk milliyetçiliği kafatasçı değildir, birleştiricidir. İmtiyazsız, sınıfsız kaynaşmış bir kitle olarak huzurlu-yuz. Irak hududunda öldürülen törörist Şemdinli'li çıktı. Harekat bir ihtardır. Saldırı-lar sürerse mukabelemiz çok sert olacaktır. "

(Devamı Sayfa 7. de)

PIRSA KURDAN Û CIVİNA MADRİDE

Komita piştîrîyê Bo mafên Neteweyî û Demokrati Yê n Gelê Kurd û KOMKAR'ê bî hevra raporek hazîr kîrîn û bîrîn civîna Peymana Parastîn û Hevkariya Ewrûpê ku 33 dewlet tê da beşdar in û dî sala 1983'da lî payitextê Spanyayê, Madridê kom bîbû.

Ev rapor (her usa jî daxwazî), jî hemû serokdewlet û serokwezîran ra, jî partî, sendîkat û komelên demokratîk ra hat rêkîrîn. Ev bî zîmanê İngîlîzî û 19 rûpel e, û tevî nameyekî hatiye rêkîrîn. Tê da, xasîma piştî hatîna hukma faşî zordestîya ku lî ser gelê Kurdîstana Tîrkiyê hatiye kîrîn, êrişên leşker ser gündên Kurdan, rewşa gîran lî zîndan, tîda û kuştîn, zordestîya lî ser zîman û çanda gel û hwd. hatiye nîşandan.

Dî rapore da tî gotîm ku dewleta Tîrkiyê bî hemû kîrî-nên xwe peymana Helsînkîyê û peymânên dî n yê n navnetewî derheqa maf û azadîyê n mîrovî daye bî n lîngan û dîvê dewletê n ku dî vê peymânê da tîref in, guhê xwe bîdîne dengê gelê Kurd, lî ser rewşa wî bîsekî nî û piştîgîriya wî bîkî n.

Komiteya han, cara pêşî n dî sala 1977 raporek hazîr kîrîbû û dabû Konferansa Belgradê. Disa dî sala 1979'an da pîrsa gelê Kurd bîr pêş Komite Mafên Mîrovî ya Yekîtiya Mîletan û disa 1980'da jî jî Konferansa Madridê xwest ku bî pîrsa gelê Kurd mîjûl be. Ango ev daxwazî, an jî rapor ya çaran e ku bî destê vê Komîte hatiye hazîr kîrîn û pêşneyar bûye.

Ev rapor hemû bî İngîlîzî û hî n jî wan, her usa jî bî Fransîzî, Elmanî û Tîrki çap û belav bûn.

Disa dî sala 1981 da çar Awûqat jî Kurdîstana Tîrkiyê (Sekîrîterê Partîya me Kemal Burkay, Zîya Acar, Veysî Zeydanloĝlu û Yücel Yeşîlĝoz) derheqa zulma ku piştî hatîna Cunta Faşî lî ser gelê Kurd tî kîrîn, raporek 21 rûpel bî İngîlîzî hazîr kîrîn û dan Komîsyona Mafên Mîrovî ya Yekîtiya Mîletan. Ev rapor jî bî İngîlîzî û Tîrki çap û belav bû.

Disa Partîya me, derheqa gîrtî n û mehkemên endam û dostê n partîyê bî Elmanî raporek hazîr kîr, wek kîtê bek çap û belav kîr. Ev her usa bî zîmanê Norwecî jî çap û belav bû.

Kürdistan'daki Durumla İlgili Olarak : MADRİD TOPLANTISINA YAPILAN BAŞVURU

Helsinki Sözleşmesi olarak bilinen Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Anlaşması'na taraf olan 33 ülkenin 1983 yılında Madrid'te yapılan toplantısına, *Kürt Halkının Ulusal Demokratik Haklarını Savunma Komitesi* ve *KOMKAR* adına ortak bir çağrı yapıldı.

Tüm devlet ve hükümet başkanlarına, siyasi partilere, sendikalara ve demokratik kuruluşlara da sunulan, İngilizce olarak hazırlanmış 19 sayfalık bu çağrıda, özellikle faşist Cunta'nın işbaşına gelişinden sonra Türkiye Kürdistanı halkına yapılan ağır baskılar anlatılmakta, Kürt halkı üzerindeki operasyonlara, hapishanelerdeki ağır koşullara, işkencelere, cinayetlere, dil ve kültür haklarının çiğnenmesine ve insan haklarının ayaklar altına alınmasına ilişkin olarak çeşitli örnekler verilmekte, yerli ve yabancı basın-dan kaynaklar gösterilmektedir.

Çağrı'da bütün bu uygulamalarla Türkiye'nin Helsinki Sözleşmesi ilkelerini ve diğer tüm uluslararası sözleşme ve anlaşmalardan doğan yükümlülüklerini kaba biçimde çiğnediği belirtilmekte, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Anlaşmasına taraf olan ülkelerin bu soruna eğilmeleri ve Kürt halkına dayanışma göstermeleri istenmektedir.

Kürt Halkının Ulusal Demokratik Haklarını Savunma Komitesi ilk kez 1977 yılında, çeşitli dillerde hazırladığı bir çağrı ile Belgrad Konferansı'na başvurmuştu. Aynı komite, 1979 yılında yine bir çağrı ile Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komitesi'ne (Cenevre'de), 1980 yılında ise Madrid Konferansı'na başvurmuştu. Böylece sözkonusu çağrı Komitenin Kürdistan'ın durumu ile ilgili olarak hazırladığı uluslararası nitelikte dördüncü başvuruudur.

Bu çağrılardan bazıları Fransızca, Almanca ve Türkçe olarak da kamuoyuna sunuldu.

Yine 1981 yılında Kürdistan'lı dört avukat (Partimizin genel sekreteri Kemal Burkay, Ziya Acar, Veysi Zeydanlıoĝlu ve Yücel Yeşîlĝoz) tarafından hazırlanan, 21 sayfalık İngilizce bir çağrı Cenevre'de toplanan Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu'na sunuldu. Bu çağrı ayrıca Türkçe olarak da yayımlandı.

Bunun yanı sıra Partimiz aleyhine açılan davalara ilişkin olarak Almanca hazırlanan bir broşür siyasi partilere ve demokratik örgütlere iletildi. Bu broşür Norveç diline ayrıca çevrilip yayımlandı.

ŞİLİ- FAŞİZMİN YIKILIŞINA DOĞRU

Tüm faşist diktatörlükler gibi Şili Cuntası da kaçınılmaz sona doğru hızla yaklaşıyor. 10 yıl önce CIA planlarına uygun olarak Allende hükümetini kanlı bir darbe ile deviren Pinochet cuntasının orkuğu nihayet başına geldi ve ülkede sîtlesel muhalefet açıktan açığa kendisiyle hesaplaşmaya başladı. Protesto gösterileri, mitingler ve gün geçtikçe yaygınlaşan grevler bunun göstergeleridir.

Faşist cuntanın yönetime elkoyduĝu 1983 yılından sonra ülke emperyalistler için cennet, emekçi halk yığınları için ise tam bir cehennem halini aldı. Bu dönemde yerli ve yabancı sermaye çevreleri büyük karlar elde ettiler, buna karşılık işçilerin, köylülerin, memurların ve orta tabakaların yoksulluĝu gündün güne arttı. Öyle ki burjuva basını bile artık Santiago'nun işçi mahallelerinde kol gezen açlıĝı ve perişanlıĝı gizileyemiyor. Bu mahallelerde yaşayan çocukların en az üçte biri, hayati tehlike teşkil edecek derecede beslenme yetersizliĝi ile karşı karşıyalar. Çaresiz kalan yoksul mahallelerin kadınları,

yer yer biraraya gelip bu çocuklardan hiç değilse bir kısmını ölümden kurtarabilmek için çalışmalar yapıyorlar.

Şili'de işsizlik korkunç boyutlara varmış durumda. Üstelik işsiz insanların sayısı gündün güne de artıyor, iflaslar birbirini izliyor ve enflasyonun önü alınmıyor. Son beş yılda kapanan fabrika sayısı 3 bini buldu. Ülkede dünya sendikacılık tarihinde eşine az rastlanır bir durum yaşanıyor ve toplu sözleşmelerde işçi ücretlerinin arttırılması değil, ne kadar indirim yapılacağı görüşülüyor. Geçen yılki toplu sözleşmelerde %20 oranında ücret indirimine gidildi. Bugün işçi ücretleri 1973 yılına göre % 15 kadar daha geride bulunuyor. 1980 yılında 2500 TL olan bir inşaat işçisinin ücreti şimdi 650 TL dolayındadır.

Emperyalizmin sadık hizmetkarı Pinochet cuntası, yönetimi ele geçirdikten sonra gümrük vergilerini ortadan kaldırdı. Bunun üzerine ABD ve AET gibi emperyalistlerin malları piyasayı kapladı. Rekabete dayanamayan Şili ekonomisi büyük

bir gerileme gösterdi. Örneĝin: 1976 yılında tarım yapılan arazi büyüklüğü 1.3 milyon hektar iken, bugün bu rakkam 0.9 milyon hektara kadar düşmüş bulunuyor.

İşte faşizmin 10 yıllık işkenne, katliam ve idamlarla sürdürdüğü terör ortamında ülkenin vardığı nokta bu. Elbette kitlelerin bu durumu daha uzun süre seyirci kalamayacakları açıktı. Baskı ve terör ne kadar yoğun olursa olsun, bir yerden sonra ileriye yönelik gelişmenin önüne geçilemez. Şili'de son zamanlarda olan da budur.

Ülkede bir süre önce gösteriler ve protestolar baş gösterdi. Hükümet bunlara karşı sert önlemler aldı ama olayların önünü alamadı. Faşist yönetim baskıları arttırdıkça buna karşı muhalefetin boyutları da büyüdü. Örneĝin, hükümet bakır madeni işçilerinin greve gitmesi üzerine 1800 işçiyi birden işten attı ve sendika liderini tutuklattı. Ama hemen ardından grev hareketleri yaygınlaşarak ülke çapında genel greve dönüştü. 1973 yılında

(Devamı Sayfa 7. de)

12 Eylül Öncesi ve Sonrası

SOLDAKI YANLIŞLAR ÜZERİNE (5)

Kapitalist Olmayan Yol Üzerine

DEV-YOL, "revizyonizm" üzerine iddialarından birini de, uluslararası sosyalist hareketin kapitalist olmayan yol konusundaki görüşleri üzerine getiriyor ve bunu "Leninist devrim teorisinin inkârı" olarak niteliyor. Şöyle deniyor:

"Lenin bu tezi yalnızca ataerkil ve kabile türü üretim ilişkilerinin egemen olduğu ülkeler, yani proletaryanın hiç bulunmadığı ülkeler için, kapitalist üretim biçiminin yaşanmasının gereksiz olduğu şeklinde önerir." (Devrimci Yol, 15 Haziran 1977)

Ne var ki, DEV-YOL, Lenin'in görüşlerini çarpıtıyor. 3. Enternasyonal'in 2. Kongresine sunulan tezlerde, Lenin, "feodal, ataerkil, ya da ataerkil-köylü karakterde ilişkilerin egemen bulunduğu daha geri devletler ve uluslar"dan söz ediyor. Bunun, DEV-YOL'un iddia ettiği "ataerkil ve kabile türü geri üretim ilişkileri" ile aynı şey olmadığını açıklar. Şimdiye kadar bilimin "ataerkil ve kabile türü" üretim ilişkilerinden söz etmediği bir yana, Devrimci Yol, Lenin'in belirlemesindeki feodal teriminden hiç söz etmiyor ve bunu bilerek yaptığına da kuşku yok. Çünkü Lenin, kapitalizm öncesi (pre-kapitalist) bir yapının egemen olduğu geri kalmış halklardan söz ediyor ve söz konusu dönemde bunların çoğu büyük ölçüde feodal ilişkileri barındırıyordu. Böylece DEV-YOL, kapitalist olmayan yol kapma girebilecek ülkeleri azaltıyor, hatıca nerdeyse ortadan kaldırıyor.

DEV-YOL ayrıca, bu ülkeleri, "proletaryanın hiç bulunmadığı" ülkeler olarak niteliyor, ve bu görüşü de yine Lenin'e mal ediyor. Oysa Lenin böyle bir koşul ileri sürmemiştir. Ve zaten, emperyalizmin kapitalist üretim ilişkilerini dünyanın dört bir yanına çoktanberi taşıdığı söz konusu dönemde, proletaryanın hiç bulunmadığı bir ülke bulmak herhalde mümkün değildi. Söz konusu geri kalmış halkların hayatına, şu veya bu düzeyde kapitalizmin girdiğine kuşku yoktur; ancak kapitalizmin henüz egemen duruma gelmemiş olması, kapitalizm öncesi üretim ilişkilerinin henüz ağır basması söz konusudur.

Yine 3. Enternasyonalin 2. Kongresine sunulan 26 Temmuz 1920 tarihli raporda Lenin bu konuyu işliyor ve soruna, kapitalizm öncesi bir yapının ve dolayısıyla köylülüğün ağır bastığı geri kalmış ülkelerde, köylü sovyetleri oluşturabilme ve sosyalizme geçiş olanakları açısından yaklaşıyor ve şöyle diyor: "Proletaryanın

yok denecek kadar az olduğu yerlerde dahi yığınlarda bağımsız siyasi düşünce ve bağımsız siyasi eylem ihtiyakını uyandırabilecek durumdayız". Besbelli, "yok denecek kadar az" bile "hiç" demek değildir..

Diğer yandan, DEV-YOL, kapitalist aşamanın atlanması için neden proletaryanın "hiç bulunmama" şartını koşuyor? Proletarya biraz bulunursa bundan ne zarar gelir?. Açık ki proletaryanın varlığı, toplumun kapitalizmin kötülüklerinden korunarak, kapitalist olmayan bir yoldan sosyalizme doğru gelişmesi için bir engel değil, tersine tercih edilir bir durumdur. Proletarya bunu kolaylaştırabilir, bunun için daha kararlı ve içten mücadele edebilir.

Hiç kuşkusuz sorun, DEV-YOL'un hayattan koparıp kuru bir skolastiğe çevirdiği gibi, işçi sınıfının hiç bulunup bulunmaması veya toplumun salt kabile yaşantısı içinde olup olmaması değildir. Kapitalist olmayan yol, henüz kapitalizmin hakim duruma gelemediği geri kalmış ülkeler için önerilen, bu ülkelerin, sosyalist ülkelerin de ciddi desteğiyle kapitalist aşamayı yaşamadan, kapitalist olmayan bir yoldan gelişmelerine ve sosyalizme ulaşmalarına olanak veren bir yöntemdir.

Söz konusu raporda Lenin sorunu şöyle koyuyor:

"Şimdi kurtuluşlarına doğru yol almakta olan, savaştanberi de, ilerleme yönünde belli bazı adımlar attıkları görülen geri kalmış ülkeler için kapitalist ekonomik gelişme aşamasının kaçınılmaz olduğu iddasını doğru buluyor muyuz? Buna olumsuz cevap verdik. Eğer zaferi kazan devrimci proletarya geri kalmış halklar arasında sistemli bir propaganda yürütürse ve şüra hükümetleri ellerindeki bütün imkanlarla onların yardımına koşarlarsa, o takdirde geri kalmış halkların kapitalist gelişme aşamasından geçmelerinin mutlaka zorunlu olduğunu sanmak yanlış olur. Sömürgelerde ve geri kalmış ülkelerde bağımsız mücadele birlikleri ve parti örgütleri kurmak, köylü şüralarının örgütlenmesi için derhal propagandaya girişip onları kapitalizm-öncesi koşullara uydurmaya çalışmak yetmez; Komünist Enternasyonal, geri kalmış ülkelerin ileri ülkeler proletaryasının yardımıyla şüra sistemine geçebilecekleri ve belli aşamalardan sonra, kapitalist aşamadan geçmek zorunda kalmadan, komünizme varabilecekleri tezini de teorik gerekçesini göstererek savunmalıdır.

"Bunun için gerekli yollar önceden gösterilemez. Pratik tecrübeyle varılacaktır bu yollara. Ne ki şüralar fikrinin en kıyı bucak milletlerin emekçi halklarına

dahi anlaşıldığı, şüraların kapitalizm-öncesi bir sosyal sistemin koşullarına uydurulmasının şart olduğu ve komünist partilerinin dünyanın her yanında bu yönde çalışmaya derhal başlamaları gerektiği kesinlikle belli olmuştur" (Lenin, Doğu'da Ulusal Kurtuluş Hareketleri, s. 361-362)

Görüldüğü gibi, Lenin'in sözkonusu ettiği, kapitalizm öncesi ilişkilerin ağır bastığı toplumdur. Kapitalizmin hakim duruma geldiği ülkeler için "kapitalist aşamanın atlanmasından" söz edilemez.

DEV-YOL, bir yandan kapitalist olmayan yolun ancak "ataerkil ve kabile" ilişkilerinin egemen olduğu ve işçi sınıfının "hiç bulunmadığı" toplumlarda geçerli olabileceğini söylerken, diğer yandan, bu yoldan başarıya ulaşmak için "devrimin proletaryanın ideolojisiyle silahlanmış örgütler tarafından yürütülmesi" gereğini ve giderek "proletarya önderliği"ni şart koşuyor. Kendine özgü bu görüşleri de yine Lenin'e mal ediyor!

Kapitalizm öncesi bir yapının ağır bastığı herhangi bir ülkede, kapitalist olmayan yoldan sosyalizme ulaşabilmek, bu ülkenin emekçi halkı, ilerici güçleriyle ileri ülkeler proletaryası (çağımızda en başta sosyalist ülkeler) arasında sıkı bir dayanışma ve ittifakla mümkündür. Bu anlamda, proletarya öncülüğü her halükarda sözkonusudur. Tek tek ülkelerde proletarya ile köylülük arasında gerekli olan ittifak ve proletaryanın öncü rolü, böylece, ileri ülkeler proletaryası ile ulusal kurtuluş güçlerinin ittifakı biçiminde, uluslararası bir boyut kazanmaktadır. Ancak DEV-YOL'un anladığı bu türden bir proleter önderlik değil. O, söz konusu geri kalmış ülkelerin ulusal kurtuluş güçleri arasında proleter öncülüğü zorunlu görüyor. Ne var ki bu, özellikle de DEV-YOL'un tezlerine aykırı düşüyor. İşçi sınıfının "hiç bulunmadığı", "ataerkil ve kabile ilişkilerinin" ağır bastığı bir ülkede, proletaryanın önder örgütünü veya onun "ideolojisiyle silahlanmış" bir örgütü yaratmak, eğer tümüyle değilse bile, hemen hemen imkânsızdır.

Ancak, söz konusu geri kalmış ülkelerin durumu DEV-YOL'un çizdiği tabloya uygun düşmediği, bu ülkelerde "ataerkil ve kabile ilişkilerinin" yanısıra başka ilişkiler de var olduğu, kapitalizm ülkeye sızdığı ve zayıf da olsa bir işçi sınıfı oluştuğu için, işçi sınıfının partisi de örgütleniyor. Eğer koşullar proletaryanın öncülüğü için elverişliyse, onun, ulusal demokratik devrimi sürdürerek sosyalist devrimle tamamlaması mümkündür. Ama geri kalmış ülkelerde işçi sınıfı belli bir düzeyde örgütlü olsa bile, birçok durumda onun gücü devrime öncülük etmeye yetmemek-

tedir. Ulusal kurtuluş devrimine küçük burjuva radikallerinin öncülük ettiği ve iktidarın da onlara geçtiğini gösteren birçok örnek var. Bu durumda ne yapmalı? Devrimde öncülük veya hegemonya işçi sınıfında veya onun ideolojisiyle silahlanmış bir örgütte değil diye ülkenin kapitalist gelişme yoluna girmesini kaçınılmaz mı saymalı? Lenin ve Komintern buna hayır diyor. "Eğer zaferi kazanan devrimci proletarya geri kalmış halklar arasında sistemli bir propaganda yürütürse ve şüra hükümetleri (sosyalist devletler) ellerindeki bütün imkânlarla onların yardımına koşarlarsa" geri kalmış halkların kapitalist gelişme aşamasından geçmeleri "mutlaka zorunlu" olmaz.

İşte kapitalist olmayan yol tezi, geri kalmış ülkelerdeki anti-emperyalist, ilerici yönetimlere, emekçi halk yığınlarına böylesine ilerici ufuklar açıyor. Çağımızda koşullar bunun için, 1920'lere göre kat kat elverişlidir. Ekim Devrimi'nden bu yana geçen sürede dünya sömürgecilik sistemi dağıldı ve yüze yakın yeni bağımsız devlet doğdu, emperyalizm dünya ölçüsünde geriledi, bir dizi ülke sosyalizme geçti. Dünya sosyalist sistemi şimdi ekonomik, askeri ve kültürel bakımdan son derece güçlüdür, geri kalmış halklara ulusal ekonomilerini inşa etmek, emperyalizmin baskılarına karşı koymak ve sosyalizm yönünde bir gelişme yoluna girmek için hertürlü yardımcı yapabilecek durumdadır ve yapmaktadır.

Ama DEV-YOL bu olanağı kavramıyor, kendi bilim-dışı görüşlerini Lenin'e mal ediyor. Oysa Lenin, kapitalist olmayan yola ilişkin olarak DEV-YOL'un iddia ettiği türden koşullar ileri sürmüştür. Bu tür önkoşullar kapitalist olmayan yolun uygulama alanını daraltır, hatta hiçe indirirdi. Lenin'in amacının bu olmadığı açıktır.

DEV-YOL, kendi yanlış görüşlerine tarihi kanıt bulma çabasıyla, Moğolistan örneğini veriyor ve bu deneyi tümüyle çarpıtıyor. Şöyle diyor Devrimci Yol:

"Lenin, Komintern'e sunduğu tezlerde sömürge ve yarı sömürge ülkelerdeki ulusal kurtuluş hareketlerinde komünistlerin etkin olmaları gerektiğini belirtti."

Peki ne var bunda? Elbette öyle olması ve bunun aksini iddia eden kimse de yok. Ama Devrimci Yol'un muradı başka; şöyle devam ediyor:

"Örneğin Moğolistan Halk Cumhuriyetinde devrimcilerin izleyecekleri doğru bir politikayla ve onların yönlendirmesiyle, Moğolistan'ın çoban toplumunun kapitalist üretim biçiminden geçmeden de sosyalizmi inşa edebileceğini belirtti. Bu geçiş dönemini de Kapitalist Olmayan Yol olarak nitelendirdi... Lenin, Moğolistan deneyinde sosyalizme geçiş için devrimcilerin öncü rolünü sürekli olarak vurguladı." (Devrimci Yol, 15 Haziran 1977).

Görüldüğü gibi "devrimcilerin.... yönlendirmesinde", "sosyalizme geçiş için devrimcilerin öncü rolü..."

Öncelikle şunu soralım: Ne biçim "devrimciler"dir bunlar? Komünist mi,

burjuva devrimcisi mi, küçük burjuva devrimcisi mi? Çünkü "devrimcilik" in ve "devrimciler" in türleri çoktur ve bu terimler özellikle bizim ülkemizde her türden maocu ve küçük burjuva devrimcisi baylar tarafından dejenere edilmiştir. Devrimci Yol, sözkonusu "devrimcilerin rolü"nü "komünistlerin etkin olmasına" örnek olarak gösterdiğine göre, Moğolistan'daki sözkonusu devrimcileri komünist sayıyor veya en azından öyle bir imaj vermeye çalışıyor. Peki Moğolistan'da durum gerçekten neydi? Bu "çoban toplumu"nda kapitalist olmayan yola sözkonusu toplumun bağrından çıkan bir proleter örgüt-veya proletaryanın ideolojisiyle silahlanmış bir örgüt- mü öncülük etti? Besbelli ki, başlarda Moğolistan'da böyle bir örgüt yoktu. İç savaş döneminde moğol aşiretleri genel olarak Kızıl Ordu'ya destek oldular. Rus proletaryası Moğol halkıyla iyi ilişkiler kurdu, ona yol gösterdi. Ve Rus proletaryasının büyük desteği ile Orta Asya emekçileri örgütlenme yoluna girerken Moğolistan'da da Devrimci Halk Partisi kuruldu. Bu parti bir işçi sınıfı partisi değildi. Nitekim, Moğol heyetinin, "Devrimci Halk Partisi bir Komünist Partisine dönüşmemeli midir?" sorusuna karşılık Lenin şöyle demişti:

"Böyle birşeyi salık vermem, çünkü bir parti başka bir partiye dönüşemez." Lenin Yoldaş bir komünist partisinin esasta bir proletarya partisi olduğunu anlattı ve şöyle dedi: "Çoban unsurlar proleterleşinceye kadar devrimciler devlet, ekonomi ve kültür faaliyetlerini geliştirme yolunda bir hayli çalışmak zorunda kalacaklar. Bu çalışmalar belki en sonunda Devrimci Halk Partisinin komünist partisine 'dönüşmesi'ne yardımcı olabilir. Sadece bir tabela değişikliği zararlı ve tehlikelidir." (Doğuda Ulusal Kurtuluş Hareketleri, s.393)

Açıkça görülüyor ki, Moğolistan kapitalist olmayan gelişme yoluna girdiği zaman, ulusal ölçekte bir proletarya örgütü tarafından yönlendirilmeyordu. Ülkenin kapitalist olmayan yoldan sosyalizme yönelmesi Bolşevik Partisi'nin, "ileri ülke proletaryası"nın büyük desteği ve yol göstericiliğiyle oldu.

Ama DEV-YOL, bu gerçeği gizlemek için sözcükleri çekiştiriyor ve birhayli ter döküyor. Moğolistan örneğinin kendi görüşlerine hiç de güç kazandırmadığı, tersine onları çürüttüğü açıktır. DEV-YOL, birkez daha Lenin'in görüşlerini tahrif ediyor, geri kalmış ülkelerin emekçi halkıyla ileri ülkeler proletaryası arasındaki zorunlu ittifakı önemsiz, hatta gereksiz sayıyor, geri kalmış ülkelerin devrimlerinde sosyalist ülkelerin rolünü küçümsüyor, bu ülkelerde devrim, proletarya tarafından yönlendirilmedikçe, kapitalist olmayan yolu olanaksız sayıyor. Bu ise, kapitalist olmayan yol stratejisinin kapsamını hiçe indirmektedir. Oysa kapitalist olmayan yol, özellikle de, henüz proletaryanın devrimde hegemonyasını kurmasına koşulların elvermediği ülkeler için önem taşır ve bu tür ülkelere, ileri ülkeler, en başta da sosyalist ülkeler proletaryasının desteğiyle, gelişme ve sosyalizme ulaşmak

için ufuklar açar.

Şöyle diyor Devrimci Yol:

"Böylece revizyonistlerin Kapitalist Yol'u ülkeleri toplumsal devrim yolundan bir kez daha saptırıyor. Proletaryanın sınıf mücadelesini değil, burjuvaziyle sınıf işbirliğini öneriyor ve burjuvaziye yardım ediyor."

Çağımızda, geri kalmış ülkelerin, "belli aşamalardan geçerek" (elbet bu süreç inişli-çıkışlıdır, içerdeki gerici sınıflarla ve emperyalizmle zorlu bir mücadeleyi gerektirir) sosyalizme ulaşmaları için başvurulan bu stratejiyi, Devrimci Yol, "ülkeleri toplumsal devrim yolundan saptırma" diye niteliyor; kapitalist aşamanın atlanması, en başta, varolduğu kadıyla ülkedeki burjuvaziye ve elbet emperyalizme bir darbe iken, onu "burjuvaziyle sınıf işbirliği" sayıyor ve geri bir toplumu sosyalizme götürebilecek bir yolu "proletaryanın sınıf mücadelesine" aykırı buluyor. Doğrusu Devrimci Yol, bazı şeyleri kavramamakta gösterdiği yetenekle insanı şırtıyor!

DEV-YOL'a göre, kapitalist olmayan yolun uygulanabilmesi için öncelikle işçi sınıfının hiç bulunmadığı bir ülke bulmak gerekiyor. Besbelli bu, çağımızda, abuhayat suyunu ya da mührü süleymanı bulmak kadar zordur! Sonra da, bu "hiç bulunmayan" işçi sınıfının devrimde öncülüğünü şart koşuyor! Ve eğer, proletarya devrimde hegemonyasını kuramamışsa, siz o halka, kapitalist olmayan gelişme yoluna girmesi için yardımcı olmayacaksınız, onları kendi kaderlerine terkedebilirsiniz; çünkü eğer yardım ederseniz, bu burjuvaziyle işbirliği olur, işçi sınıfına ihanet olur!.

DEV-YOL, temel çerçevesini Lenin'in saptadığı kapitalist olmayan yolu tümüyle red edemiyor; ama özünü boşaltıyor ve bir hiçe indiriyor. Lenin'in görüşlerini kabaca tahrif ederken, başkalarını revizyonistlikle suçluyor. Bu küçük burjuva devrimcilerinin, sol revizyonistlerin sıkı başvurdukları beylik bir yöntemdir.

DEV-YOL, sorunlara bakarken, son 60 yılda dünyamızda yeralan büyük değişimleri, sosyalizmin güçlerindeki dev büyüme-yi, dünya güçler dengesinde sosyalizmden yana ortaya çıkan yeni durumu gözönüne almıyor; böylece, marksizmin bir dogma olmadığını, onun tarihi ve somut koşullara canlı ve yaratıcı biçimde uygulanması gerektiğini unuttuyor. DEV-YOL'a kalırsa Lenin'den ve Stalin'den sonra "içtihat kapısı" kapanmıştır. DEV-YOL, bugünkü gelişme düzeyi ve deney zenginliğiyle, 1920'lerin kat kat ilerisinde olan dünya sosyalizm güçlerinin, koşullara uygun yeni taktikler geliştirebileceğini, sosyalizm yolunda yaratıcı biçimde yürüyebileceğini adeta olanaksız sayıyor. Bu, işçi sınıfının devrimci teorisini skolastik düzeyine indirmektedir. Ve bu, dünya sosyalizm güçlerinin bugünkü üstün düzeyine gözleri kapamak, onu yetenekten yoksun saymak demektir.

"Gerekli tüm yollar önceden gösterilemez. Bu yollara pratik tecrübeyle varılacaktır", diyordu Lenin. Ve o günden bu-

yana devrimci partiler, zengin deneyler kazanarak, yeni yollar, olanaklar araştırıp bularak sosyalizm yolunda ilerliyor, devrimci kazanımları arttırıyorlar.

Açıkça görülüyor ki DEV-YOL sosyalist hareketin yeni koşullara uygun taktikler geliştirme yeteneğini, bu taktiklerdeki esnekliği, teoriyi somut koşullara yararıcı biçimde uygulama gereğini kavramıyor. O, devrimcilik adına ettiği tüm parlak sözlere karşılık için kolayına kaçıyor.

Ulusal kurtuluş savaşı ertesinde, iktidarın anti-emperyalist, anti-feodal küçük burjuva radikallerinin eline geçtiği birçok ülke var. DEV-YOL, sosyalist ülkelerin bu tür ilerici hükümetlerle ne tür bir ilişki kurmasını istiyor? DEV-YOL'un tezlerine göre bu tür yönetimlere destek olmamak ve hatta onlarla mücadele etmek gerekir. Peki bu ülkelerin işçileri DEV-YOL'a şöyle demezler mi: İktidarı almayı, devrimde hegemonya kurmayı elbet biz de isterdik, ama gücümüz buna yetmedi ve şu anda da yetmiyor. Daha uzun bir süre de yetmez.

k. Siz, bizden yana parlak sözler etmeyi bırakın da ne yapacağımızı söyleyin. Meydanı yeni yetme burjuvaziye, emperyalizmin işbirlikçilerine mi bırakalım? Ülkenin kapitalist gelişme yoluna girmesi zorunlu mudur? Mevcut hükümet, besbelli, bir işçi sınıfı hükümeti değil; ama topk devriminden yana ve emperyalizme karşı, en azından onunla ciddi çelişkileri var. Ulusal ekonominin ve kültürün gelişmesi için çaba gösteriyor. Emperyalizmle olan çelişkiler hükümeti sosyalist ülkelere daha da yaklaştırıyor. Bu durumda, sosyalist ülkelerin de geniş desteği ile ulusal ekonominin kurulması, devlet sektörünün genişlemesi ülkenin emekçi halkının yararına değil mi? Böylece işçi sınıfının da gelişip güçleneceği ve gelecekteki bir sosyalist devrim için koşulların çok daha olgunlaşacağı açık değil midir? O halde biz işçilerin, gerek ulusal gerek uluslararası düzeyde ve elbet bu durumdaki ülkeler kapitalist olmayan gelişme yolunu propaganda etmemiz (ki bu sosyalizm için propagandayı da içerir), bunun için köylüler ve tüm emekçi halk arasında sistemli bir çalışma yapmamız akıllıca bir tutum olmaz mı? Çünkü bundan kazançlı çıkacak olan burjuvazi değil biz olacağız, gelecek için daha büyük güçler biriktireceğiz.

İşçilerin DEV-YOL'a söyleyecekleri, hiç kuşkusuz bu olacaktır.

Bağımsızlık Sorunu ve Kapitalist Olmayan Yol

DEV-YOL, son 60 yılda ulusal kurtuluş savaşları sonucu yüze yakın bağımsız ulusal devletin kurulduğu gerçeğine karşılık, bu devletlerin büyük çoğunluğunun bugün emperyalizmin yeni sömürgecilik yöntemleriyle sömürüldüğü olgusuna bakarak bunları "yeni sömürge" sayıyor ve onlar için yeniden "sömürge" bir devrim teorisi öneriyor.

Besbelli, yeni sömürgeciliğin etki alanında olmak, yeni sömürgeci yöntemlerle sömürülmek, yeniden sömürge olmak de-

ğildir. DEV-YOL, içeriği farklı olan, bağımsız devlet kurmuş ülkelere uygulanmayacak olan "sömürge" kavramını, otomatik olarak, yeni sömürgeciliğin etki alanındaki siyasi bağımsızlığa kavuşmuş ülkelere teşmil etmekle, farklı şeyleri birbirine karıştırıyor.

DEV-YOL, bunu yaparken, ekonomik bağımsızlığın siyasi bağımsızlığı hiçe indirdiği gibi, bir zamanlar Rosa Luxemburg'un savunduğu görüşe dönüş yapıyor. Lenin, ulusların siyasi bağımsızlığı yerine ekonomik bağımsızlığı koyan sözkonusu görüşü sert biçimde eleştirmişti. Ne gariptir ki şimdi DEV-YOL, aynı tezi savunurken, üstelik de Lenin adına konuşmaktadır!

Elbette ekonomik bakımdan emperyalizme bağımsızlık, sözkonusu ülkelerin genel politikasını etkiler ve siyasi bağımsızlığı zayıf düşürür. Ne var ki bu, her iki kavramı karıştırmak, birini diğerinin yerine koymak veya onunla özdeş saymak için bir gerekçe olamaz. Böyle bir anlayış siyasi bağımsızlık kavramını hiçe indirir. Böylesine bir bakış açısıyla sorunlara yaklaşırsa, son 60 yılda verilen ulusal kurtuluş savaşlarının hiç bir olumlu sonuç yaratmadığı, dünya sömürge sisteminin çökmediği ve yüze yakın sömürgeci ve bağımlı ulusun bağımsız devletler kurmadığı sonucuna varmak gerekir.

DEV-YOL, "yeni sömürge" saydığı tüm bu ülkeler için, bu mantığın doğal sonucu olarak, "sömürgeci devrim"ler öneriyor. Böylece örneğin Türkiye'nin, Mısır'ın, Hindistan ve Pakistan'ın herhalde sömürgeci devrimler yapıp yeniden bir ulusal kurtuluş savaşı vermeleri ve sömürge boyunduruğunu kırmaları gerekiyor!

Şöyle diyor Devrimci Yol:

"Leninizme göre bağımsızlık bir devrim sorunudur. Modern revizyonistlerin ise böyle bir "sorunu" yoktur".

Peki, DEV-YOL'un böyle bir suçlamasına hak kazanmak için "modern revizyonistler" acaba ne yapmışlardır? Bağımsızlık besbelli bir devrim, ulusal kurtuluş devrimi sorunudur. Ve zaten dünyamızdaki pek çok sömürge ve bağımlı ulus da ulusal kurtuluş devrimleri sonucu bağımsızlıklarına kavuştular. Acaba "modern revizyonistler" bunun aksini mi iddia etmektedirler?

Ama DEV-YOL'un bağımsızlık için zorunlu gördüğü devrimin niteliği farklıdır, o başka türlü düşünüyor. Tüm laf kalabalığı ve demagoji arasında, binbir dere-den su getirerek -çünkü yanlış bir görüş başka türlü savunulamaz- DEV-YOL'un vardığı sonuç, sömürge ve bağımlı ülkelerin bugün de siyasi bağımsızlığa varamamış olduğudur; onlar "yeni sömürge"dirler ve ancak sosyalist bir devrimle bağımsızlığa ulaşacaklardır! Siyasi bağımsızlıkla ekonomik bağımsızlığı, ulusal demokratik devrimle sosyalist devrimi birbirine karıştıranın varacağı sonuç budur.

Şöyle diyor Devrimci Yol:

"Sovyet revizyonistleri, bu "kendiliğinden çöken sömürge sisteminden" doğan, "siyasi bağımsızlığına sahip fakat ekonomik bağımsızlığı olmayan üçüncü dünya ülkeleri" için Kapitalist Olmayan

Kalkınma Yolu öneriyorlar"

Şu ifadeye bakınız: "kendiliğinden çöken sömürge sistemi".. Üstelik de tırnak içine alınmış.. Yani bunu, şu ünlü "Sovyet revizyonistleri"nin kullandığı imajı veriliyor. Görüldüğü gibi DEV-YOL, tartışmada çirkin yöntemlere başvuruyor, basit kurnazlıklar yapıyor. Sömürge sisteminin kendiliğinden çöktüğüne dair ne SBKP'nin, ne de diğer işçi sınıfı partilerinin bir tezi yoktur, böyle bir iddia gülünçtür. Dünya sömürgeci sistemi, çağımız devrimci sürecinin etkisi ile ve en başta ulusal kurtuluş hareketlerinin sonucu olarak çökmüştür, "kendiliğinden" değil. Ama besbelli DEV-YOL bu çöküşü de kabul etmiyor. DEV-YOL'un gözünü gerçeklere kapamaktaki bu inadı ve mahareti karşısında ne yazık ki bizim yapabileceğimiz birşey yok!

Devrimci Yol, siyasi bağımsızlığa kavuşan geri kalmış ülkelerin, sosyalist ülkelerle kuracakları güçlü ekonomik, politik ve kültürel ilişkiler ve kazanacakları destek sonucu, ekonomik bağımsızlıklarını da kazanabilmelerinin mümkün olduğu görüşünü reddediyor:

"Sovyet ideologlarına göre, ülkelerin siyasi bağımsızlıklarını kazanmaları ve "sömürge" olmaktan kurtulmalarından sonra ekonomik ilişkileri de keserek emperyalizmden tamamen kurtulmaları mümkün olacaktır."

Peki, emperyalizme karşı birhayli acıya, fedakarlığa, kurbanı mal olan kurtuluş savaşlarından sonra bu ülkeleri yeniden emperyalizme ekonomik bağımsızlık ve DEV-YOL'un deyişle "yeni sömürge" durumuna düşüren etkenler nedir? Bunun en başta ekonomik etkenler olduğu açık değil mi? Bu tür geri kalmış uluslar, kurtuluş savaşından sonra ticari ilişkilerinde, ulusal kaynakların işletilmesinde, kredi ve sermaye temininde yeniden emperyalist ülkelere yönelirlerse, bu, kaçınılmaz olarak onlara bağımsızlığı da birlikte getirecektir. O halde, ekonomilerini geliştirme çabası içinde olan bu ülkeleri, emperyalizme bağımsızlıktan koruyacak bir başka alternatif olmalı. Çağımızda bu alternatif sosyalist ülkelerdir. Bu halkların, üstelik de emperyalizmden çok çekmiş ve ona karşı nefretle dolu olmaları nedeniyle sosyalist ülkelere yaklaşmaları için koşullar elverişlidir. Sosyalist ülkeler, bunları sömürmek için değil, onların gelişmelerine katkıda bulunmak, uluslararası düzeyde emperyalizm karşısındaki mevzileri güçlendirmek için, bu halklarla dostça ticari ve ekonomik ilişkide bulunmakta, çoğu halde de karşılıksız yardımlar sağlamaktalar. Demek ki, bu geri kalmış halkların ekonomik bakımdan da emperyalizmden bağımsız olmasının koşulları vardır.

Elbette, bu aşamada, sözkonusu ülkelerin emperyalizme veya sosyalist sisteme yaklaşmaları, onların kendi iç sınıfsal güçler dengesinden soyutlanamaz. Kurtuluş savaşının burjuvazi öncülüğünde verildiği ve kapitalizmin nisbi olarak güçlü olduğu bir ülkede, emperyalizmin ekonomik etkisinden kopmak güçtür. İktidarı alan

burjuvazinin, kendi çıkarları gereği olarak ülkeyi yeniden emperyalizmin güdümine sokmak isteyeceği açıktır. Ama kapitalizm öncesi bir yapının ağır bastığı ve doğal olarak burjuvazinin hemen gelişmediği veya çok zayıf olduğu ülkelerde durum farklıdır. Bu tür ülkelerde ulusal burjuvazinin iktidarı alabilme şansı enderdir ve iktidara genellikle kent küçük burjuvazisini ve köylülüğü temsil eden küçük burjuva radikalleri gelmektedir. Kapitalist olmayan yol da zaten, asıl bu tür ülkeler için önerilmektedir.

Peki DEV-YOL'un önerisi nedir? O, tüm geri kalmış ülkeler için, işçi sınıfı öncülüğünde işçi sınıfının nicel ve nitel olarak gücüne de bakmaksızın "kesintisiz Leninist devrim" öneriyor. Yani ancak işçi sınıfı hegemonyasındaki bir demokratik diktatörlük sosyalist devrimi başardığı zaman ülke ekonomik bağımsızlığına ulaşmış olacaktır.

Eğer tüm ülkelerde böyle olabilseydi, kuşkusuz çok iyi olurdu! Ne var ki, ulusal kurtuluş savaşından sonra siyasi bağımsızlığa ulaşan ülkelerde toplumsal yapı oldukça farklıdır. Kiminde işçi sınıfı görece olarak gelişmiş ve ulusal kurtuluş hareketine öncülük edebilecek güçte iken, kiminde bu durumdan çok uzaktır. Ve bu sözkonusu ülkelerin devrimci süreçlerini etkiliyor. Bu süreçler karmaşıktır, bu türden tek bir "devrimci" reçete ile çözülebilecek gibi değildir.

İşçi sınıfının nicel ve nitel olarak zayıf olduğu, devrim başına geçme veya iktidarı almak için bir iç savaş girişime koşullarının varolmadığı, böyle bir şeyin macera olacağı ve işçi sınıfının daha da ezilmesine ve ülkenin gerici güçlerin kucağına itilmesine yol açacağı durumlarda, DEV-YOL'un önerisi boş, parlak bir söz veya devrimci lafazanlık olmaktan öte bir anlam taşımıyor.

Kapitalist olmayan yol, Leninist devrim teorisiyle çelişmez. Leninizm somut koşulların somut tahlilini ve teorinin bu koşullara yaratıcı biçimde uygulanmasını önerir. Nitekim, Lenin'in bizzat kendisi, teoriyi Ekim Devrimi sonrasında ortaya çıkan yeni koşullara uygulayarak, kapitalizm öncesi ekonomik ve sosyal yapının ağır bastığı toplumlar için "kapitalist olmayan gelişme yolu"nu önermiştir. Böylece sözkonusu yol veya yöntem Leninist devrim anlayışının bir parçası, yeni koşullara uyarlanmış, farklı ülkelere uygulanan bir biçimdir. Leninist devrimin evrensel, ülkeden ülkeye değişmeyecek temel ilkeleri, elbette bir ülkeden diğerine, bir tarihi dönemden diğerine değişmez. Ama sosyalist devrime giden yollar ve devrimin gerçekleşme biçimleri çeşitlidir, zengindir.

Ve zaten, kapitalist olmayan yol, sosyalist devrimin bizzat kendisi değil, onun için koşulları olgunlaştıran bir süreçtir. Bu yoldan sosyalist devrimin eşğine varmak ve sosyalizme geçmek, ancak "belli aşamalardan sonra" mümkün olacaktır. Kimse bu sürecin kolay, rahat, düz bir hat halinde ve kendiliğinden işleyeceğini iddia etmiyor. Tersine bu sürecin kendisi de çetin sınıf mücadelelerini, çabaları gerektirir. Sözkonusu ülkelerdeki işçi sınıfı,

varlığı ve gücü ölçüsünde, hedefe ulaşmak için kendine düşeni yapmak zorundadır. Yani bu süreçte, işçi sınıfının etkisiz ve insiyatifsiz kalması sözkonusu değil. Diğer yandan, ileri ülkelerin proletaryası, özellikle de kendi devletini kurmuş ve çok daha güçlü olan sosyalist ülkeler proletaryası, sözkonusu ülkelerin emekçi halkına en büyük desteği sağlayarak bu süreçte işçi sınıfı öncülüğünü değişik biçimde yerine getirmekte, en azından yerel işçi sınıfının rolüne büyük katkıda bulunmaktadır. Ülke kapitalist olmayan yolda ilerledikçe yerel işçi sınıfının daha da gelişip serpilmesi ve devrime öncülük işinde rolünü oynayabilmesi kolaylaşacaktır. Kapitalist olmayan yol, sosyalist devrimde işçi sınıfının öncülüğü gibi leninist bir ilkeyi ortadan kaldırmıyor.

Kapitalist Olmayan Yol ve Sosyalizme Barışçıl Geçiş Özdeş Şeyler Değildir

DEV-YOL'un iddialarından biri de "modern revizyonistlerin" kapitalist olmayan yolu, geri kalmış ülkelerde sosyalizme barışçıl geçiş yöntemiyle aynı saydıkları, "kaynaştırdıkları" biçimindedir. Şöyle diyor Devrimci Yol:

"Lenin, devrimci demokratik diktatörlük koşullarında sosyalizme doğru barışçıl gelişme düşüncesini ortaya koyarken, aynı zamanda devrimde hegemonya sorununu da vurgulamıştı. Çünkü kesintisiz devrim teorisi, proletaryanın önderliği esasına dayanıyordu. İşte bu temel görüşü reddeden modern revizyonistler, işçi sınıfı mevcut olsa bile, emperyalizmden bağımsız siyasi olarak koparmış genç devletlerdeki küçük burjuva radikallerinin yönetimini devrimci diktatörlük ile özdeşleştiriyorlar."

Bizce sorun şudur: Sosyalizme barışçıl geçiş biçimini ilke olarak tümünden red ediyor muyuz, etmiyor muyuz? DEV-YOL'un yazdıklarına bakılırsa, en azından işçi sınıfının hegemonyasındaki devrimci diktatörlükte bu mümkündür. Sosyalizme barışçıl geçiş yoluna öteden beri büyük allerji duyan DEV-YOL için bu bile küçümsenmeyecek bir gelişmedir! Anlaşılan o, bu konuda Lenin'in, daha önceye ait olarak da Marks ve Engels'in görüşlerini tümüyle hasıraltı edememiş.. Ama DEV-YOL, "devrimler tarihinde pek ender olarak rastlanan" bu olanağı yalnızca bir durumda, işçi sınıfının hegemonyasındaki devrimci diktatörlük durumunda tanıyan, küçük burjuva radikallerinin yönetiminde tümüyle red ediyor.

DEV-YOL'un kapitalist olmayan yol sürecini sosyalist devrimle bir ve aynı şey saymakla neden yanıldığına yukarıda değindik. Ama o, bu sürecin sonunda sosyalizme barışçıl geçişin hiç mümkün olmayacağını iddia ederken de aynı biçimde yanılmaktadır. Kapitalist olmayan yoldan sosyalizme geçiş mümkünse, ilke olarak bu, barışçıl veya barışçıl olmayan yollardan mümkündür. Bunu sözkonusu ülkedeki tarihi ve toplumsal koşullar ve bir

bütün olarak uluslararası durum belirleyecektir.

Moğolistan, başlarda, yönetimde bir proletarya partisi olmadan, ama Rus proletaryasının desteğiyle, kapitalist olmayan yoldan gelişerek sosyalizme ulaştı. Bu aşamada Moğolistan bir iç savaş da yaşamadı (Ekim Devrimi'ni izleyen iç savaş döneminde Kızıl Ordu bu bölgede de beyazlarla savaştı, ama bu bir Moğol iç savaşı değildi ve zaten ülkede kapitalist olmayan gelişme süreci daha sonraki ve uzun bir dönemi kapsamaktadır).

Diğer yandan, kimse, kapitalist olmayan yoldan sosyalizme geçiş ile sosyalizme barışçıl geçiş özdeş saymamaktadır. Kapitalist olmayan gelişme yolu kesintiye uğrayabilir, geri dönüşler, sert sınıf çatışmaları (yani barışçıl olmayan biçimler) pekala yer alabilir. Örneğin Angola'da emperyalistler ve iç gerici, devrimci yönetime karşı bir iç savaş yaratmayı denediler ve ülkeye dışardan müdahale ettiler. Bu yüzden orada zorlu bir çatışma yereldi.

Kapitalizmin hakim duruma gelmesi... olduğu sözkonusu geri kalmış ülkelerde hayat bize çok değişik örnekler sunabilir ve sunuyor. Kiminde, tüm geri kalmışlığa ve işçi sınıfının nicel olarak azlığına rağmen, orada işçi sınıfı örgütlenmiş, iç ve dış uygun koşullarda devrime öncülük ediyor olabilir. Kiminde işçi, köylü ve aydınların birlikte oluşturdukları, Leninist türde olmayan, ama Marksizmden güçlü biçimde esinlenen bir parti ulusal kurtuluş hareketinde öncü rolü oynayabilir. Kiminde de bu, düpedüz küçük burjuva radikalleri olabilir. Bu ihtimallerin tümünde de kapitalist olmayan gelişme yolu pekala mümkündür. Yukarıda sayılan ihtimallerden birincisinde bu yola yönelmek, karşı devrimci ataklar ve dış işgallerle engellenmedikçe çok daha kolay, hatta doğal bir süreçtir. İkinci ve üçüncü ihtimallerde ise bu yolun başarısı iç ve dış çok çeşitli etkenlere bağlıdır. Her üç durumda da sürecin barışçıl olup olmaması sadece biçimle ilgilidir ve kapitalist olmayan gelişme yolu olanağını ilkesel olarak ortadan kaldırmaz.

DEV-YOL, ise, şu veya bu tarihi ve somut duruma ilişkin olarak da değil, tümüyle, kapitalist olmayan yoldan sosyalizme barışçıl geçişin olanaksız sayıyor ve bunu, "şiddete dayandığını" ileri sürdüğü Leninist devrim teorisine aykırı buluyor.

Leninist devrim teorisi gerçekten şiddetle mi dayanıyor? Diğer yandan şiddet ve zorun kendini gösterme biçimleri nedir?

Açıktır ki işçi sınıfının devrimci mücahedeğinde şiddet bir amaç değil, bir araçtır. İşçi sınıfı eğer şiddete başvurmaksızın amacına ulaşabiliyorsa, hiç kuşkusuz ona başvurmayacaktır, onun böyle bir şiddet tutkusuna yoktur.

Diğer yandan devrimlerde zora başvurmak kaçınılmaz mıdır? Zorun kullanılmasına gerek kalmayan durumlar olamaz mı? Buna doğru bir cevap verebilmek için, öncelikle işçi sınıfının neden zora başvurmak zorunda kaldığı sorusuna bir cevap

(Devamı Sayfa 7. de)

DEV-YOL ve SOL REVİZYONİZM

vermek gerekir. Besbelli egemen sınıflar, gerici güçler kendi serbest rızalarıyla sömürü olanaklarından ve iktidarlarından vazgeçmezler. İşçi sınıfı devrimini engellemek için zora başvuranlar önce onlardır ve bu durum, işçi sınıfını da zor aracı kullanmaya, tutucu ve gerici güçlerin saldırılarını benzer araçlarla püskürtmeye zorunlu kılar. Ama bu her durumda kaçınılmaz mıdır?

Leninizim, işçi sınıfının egemen sınıflara karşı mücadelenin her biçimini kullanmaya, bir durumdan ötekine ustaca geçmeye hazırlıklı olmasını ister. Eğer işçi sınıfı zafere ulaşmak istiyorsa barışçı yöntemler gibi, barışçı olmayan yöntemlere de hazırlıklı olmak, bir durumdan ötekine esnekçe geçebilmeyi başarmak zorundadır. Yani gerektiğinde o, zora karşı zorla karşılık verebilmelidir. Özellikle devrim dönemlerinde ve devrimi korumak için zorunludur bu. Ama zoru zorla püskürtmeye hazırlıklı olmak zoru kullanmakla aynı şey değildir. Zor araçlarına, zoru kullanacak güce sahip olmakla onu kullanma gereği, gücün eyleme dönüşmesi farklı şeylerdir.

Örneğin ulusal kurtuluş hareketine öncülük yapan iyi örgütlü bir işçi sınıfı partisi, bu savaş süresince kitlelerin geniş güvenini kazanabilir, savaş sonrasında, askeri güçler de dahil, geniş güçler biriktirebilir. O, daha savaş sırasında çeşitli toplumsal örgütlerin yaratılmasına öncülük eder ve yönetim deneyi kazanır. Zaferden sonra, çoğu kez bir ulusal demokratik cephenin önderi olarak iktidara gelen böyle bir partinin, daha da geniş anlamıyla işçi sınıfının, sosyalizmi inşa sürecini başlatırken, yani sosyalist devrime geçerken burjuvaziye karşı ille de şiddete başvurusu zorunlu mudur? Bu, bir bakıma burjuvazi-

nin tutumuna bağlıdır; eğer o direnirse, evet. Ama Vietnam deneyinden biliyoruz ki büyük kitlesel desteğe, örgütlülüğe ve emperyalizmin güçleri ile kukla hükümetin güçlerini bozguna uğratarak ülkeden kovulmuş ve herhangi bir direnişi kolayca ezebilecek silahlı güçlere sahip bir işçi iktidarına karşı direnmek kolay değildir. Böyle bir durumda burjuvazi, canından olmaksızın malından olmayı tercih edebilir, sosyalist devrim kansız bir şekilde gerçekleşebilir. Benzer koşullarda işçi sınıfının şiddete başvurusuna gerek kalmıyacağı açıktır.

İkinci Dünya savaşından sonra Doğu Avrupa ülkelerinde halk demokrasisi iktidarları, bir iç savaşa meydan vermeden sosyalizme geçtiler. Bunun nedeni, ellerinde burjuvazinin bir silahlı direnmeyi göze almasını engelleyen yeteri kadar caydırıcı güç bulunmasıydı. Faşizmin bozguna uğratılmasıyla bu ülkelerin işbirlikçi orduları ve polis gücü de dağılmıştı; emperyalist ülkelerin bir kesimi savaşta yenik düşmüş, bir kesimi ise savaş sonu yorgunluğu içinde idiler ve müdahale edilecek güçte değillerdi. Üstelik halk demokrasisinin arkasında Sovyetler Birliği'nin güçlü desteği vardı.

Tarihi koşullar şu veya bu ülkede bu caydırıcı gücü farklı biçimlerde yaratabilir. Geri kalmış ülkelerde, ulusal kurtuluş savaşları ertesinde böyle bir ortam nasıl oluşabilir: 1. Kapitalizmin gelişme düzeyi çok düşüktür, yerli burjuvazi yeni yeni oluşmaktadır ve iktidarı alabilecek güçten yoksundur. 2. Ülkede güçlü bir anti-emperyalist birikim vardır ve kurtuluş savaşları ertesinde iktidara gelen ilerici, devrimci-demokrat iktidar sosyalist ülkelerle geniş bir işbirliği içinde ulusal ekonominin inşasına girişmektedir. 3. Uluslararası koşullar emperyalizmin bir askeri müdahalesine uygun değildir, başka bir deyişle,

ulusal ve uluslararası devrimci güçler böyle bir müdahaleyi caydırabilecek durumdadır. Bu koşullarda ülkenin kapitalist olmayan gelişme yoluna girmesi ve belli aşamalardan sonra sosyalizme geçmesi mümkündür.

2. Enternasyonal oportünistleri parlamenter mücadeleyi temel aldılar, burjuva düzeninin çerçevesi içindeki reformlar yoluyla sosyalizme geçilebileceğini savundular, böylece birkısım barışçı mücadele biçimlerini mutlaklaştırarak revizyonizm yoluna saptılar. Bu partiler, diğer mücadele biçimlerini önemsemedikleri, işçi sınıfını buna hazırlamadıkları için değişen koşullar karşısında görevlerini yapamadılar ve burjuvaziye tam bir teslimiyete vardılar.

DEV-YOL ve benzerleri ise, bunun tersine, Leninist devrim teorisini şiddete dayalı bir teori düzeyine indiriyor, bir araç olarak şiddeti mutlaklaştırıyor ve barışçı mücadele biçimlerini red ediyorlar. Bu anlayışla, sosyalizme geçişte, bir araç olarak şiddete başvurmayı gerektirmeyen koşullarda bile onu zorunlu saymak, Leninizmin özüne aykırıdır, bu teorinin çarpıtılması, hayatın gereklerinden koparılmasıdır. Böylece şiddet, amacı aşan bir araç durumuna düşmektedir ki böyle bir şiddetin sosyalist devrime yarardan çok zararlı olur.

Leninizim, işçi sınıfının iktidar mücadelesinde barışçı ve barışçı olmayan çeşitli mücadele biçim ve araçlarının birarada veya tek tek kullanılabilirliğini önerir, bunların hiçbirini ilkesel olarak red etmez. Devrimci esneklik ve ustalık bunu gerektirir. Gerekli ve zorunlu olduğunda bir araç kullanmamak ne kadar ciddi bir eksiklikse ve devrimin başarısını tehlikeye düşürürse, gerekli olmadığı halde bir araç kullanmak veya abartmak da o kadar sakıncalıdır.

(Devam edecek)

ZORBANIN TELAŞLI ...

ŞİLİ

Allende hükümetine karşı greve giden kamyoncular sendikası bile olaylara seyirci kalamadı ve greve katılıp ulaşımı felce uğrattı.

Hükümet başta işçiler olmak üzere muhalefete yönelik baskı ve tehditleri artırıyor. Ama bunlar bir işe yarar mı? Faşist cunta bu şekilde işbaşında kalmayı başarabilir mi? Bunu başaramıyacağı açık ortada. Geçmiş on yılda o, zaten baskıyı, terörü sonuna kadar uyguladı ve iktidarda kalmaya çabaladı. Artık daha fazlasını yapamaz; yapsa bile, faşizmin ezdiği milyonlar harekete geçmişlerdir.

Şili halkının anti-faşist mücadelesi aynı zamanda öğretici niteliklere de sahiptir. Bu ülkede muhalefet sabırlı ve uzun vadeli bir çalışma sürdürdü. Tüm baskı ve tehditlere rağmen kitlelerin kazanılması zorunluluğu göz ardı edilmedi. Ve şimdi işçi sınıfı faşizme ve emperyalizme karşı savaşın başını çekiyor. Bize düşen, benzer koşulların bulunduğu Türkiye'deki faşist cuntayı alaşağı etmenin koşullarını hızlandırmaktır.

Görüldüğü gibi faşist zorba, Kürt halkını yok sayıyor ve onun kendi topraklarında yaşama hakkını kabul etmiyor. Bir kez daha, Mustafa Kemal'in adı ardına sığınyor ve Kürt halkına karşı birkaç kez jenosid suçu işlemiş, tarihçi ve bilim adamı adı altındaki birtakım ücretli emir kullarına kafatasıları ölçtürmüş bu ünlü irkçının kafatası olmadığını iddia ediyor, onu "birleştirici" sayıyor. Evren demagogunun çabaları gülünçtür. Halkımız, Mustafa Kemal döneminde yapılan soykırımları, yakılıp yıkılan köyleri unutmadı. Bu dönemi yaşayanların bir bölümü hala hayattadır.

"İmtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış bir kitle olarak huzurlu" olduğumuza gelince, bu da tam tumarhane kaçkınlarına yakışır bir zırvalık örneği. Bay Evren'i dinleyen zabıt ve polisler bile herhalde bu sözlere birhayli gülmüşlerdir. İşsizlik ve açlık çeken milyonlar, zıندانlarda, işkence altındaki yüzbinler bu tür sözleri ciddiye alırlarmı? Bay Evren, tüm bu yaptıkları ve söyledikleriyle giderek tam bir soytarıya dönüşüyor.

CUNTA ŞAŞKINDIR

Türkiye ve Kürdistan devrimci ve demokratik güçleri son gelişmeleri iyi değerlendirmelidirler. Cunta'nın niyetleri ne olursa olsun, bu komik seçim girişimi bile burjuvazinin saflarındaki çelişkileri derinleştiriyor ve geniş halk yığınlarını daha açık biçimde faşist çete ile karşı karşıya getiriyor. Sol ve demokratik güçler, onu daha da yalıtılmak ve çöküşünü hızlandırmak için bu durumdan yararlanabilirler. Bu nedenle, solun mümkün olduğunca geniş bir kesiminin seçimlere ilişkin olarak ortak bir tutuma varmasında büyük yarar vardır.

**KÜRDİSTAN'DA
SÖMÜRGEÇİ
ZULME SON!**

"ORTAK SAVUNMA TOPLANTISI"

Türkiye, geçtiğimiz ay çok sayıda önemli Amerikan heyetlerinin ziyaretlerine sahne oldu. Ziyaretçiler arasında, bir Türk işadamının konuğu görüntüsü altında ABD'nin eski Dışişleri bakanlarından Kissinger de bulunuyordu. Yine bu arada "Türk-ABD Ortak Savunma Toplantısı" için, Pentagon'un üç nolu adamı diye tanınan, militarist kliğin "ağır toplardan" Richard Perle de Türkiye'ye geldi.

ABD heyetlerinin ziyaretleri gerek iç, gerekse dış çevreler tarafından ilgiyle izlendi. En çok dikkati çekenlerden biri de, bir türlü geliş nedenini doğru dürüst açıklamayan Kissinger idi. Gerici, faşist diktatörlüklerin organizatör ve destekçilerinden, çok uluslu tekellerin bu has adamı, bazen geliş nedeninin turistik, bazen de ticari olduğunu açıkladı. Ancak ilişkileri ve görüştüğü çevrelerden ziyaretinin politik niteliği gözden kaçmadı. ABD Savunma Bakanı Yardımcısı Perle, Türkiye'ye vardığında ilk olarak İstanbul'da Kissinger ile görüştü. Açıklanan program dışında yapılan bu gizli görüşme, ancak birkaç gün sonra basına yansdı.

Kissinger, Kenan Evren ve daha bir çok üst düzeyde sivil ve askeri yönetici ile görüştü. Kissinger'in bu görüşmelerde, özellikle bölgesel çeşitli sorunlarla ilgili Reagan yönetiminin bazı önerilerini aktardığı ve bu konudaki anlaşmazlıkları ABD adına gayri resmi olarak çözmeye çalıştığı söylendi. Bundanda günlük basında da sözedildi.

Daha sonra "Ortak Savunma Toplantısı" yapıldı. Taraflar "yüksek derecede" görüş birliğine vardıklarını açıkladılar. Perle ise sonuçtan çok memnundu. İşte o zaman Kissinger'in bu önemli toplantı öncesinde Türkiye'ye gelişinin nedeni ve oynadığı rol daha iyi anlaşıldı. O, Cunta ile ABD arasındaki pazarlıkta varolan ufak tefek pürüzleri, toplantı öncesi yaptığı temaslara, resmi olmayan yoldan çözümlenmişti. Ziyaretinin asıl nedeni de buydu. Kissinger işini bitirince bu kez İsrail'e gitti. Aynı günlerde Türk Dışişleri Bakanı Türkmen ise Mısır'a resmi bir gezi düzenledi.

ABD, Orta-doğu'yu merkez alan, güney-batı Asya'da gerici ve faşist diktatörlükler-

den oluşacak yeni bir ittifak kurmaya çalışıyor. Böylesi bir Pakt'la, dağılan CENTO'nun yerini doldurmayı amaçlıyor. ABD bir yandan bunun için çaba gösterirken, diğer taraftan da bölgede silahlanmayı tirmandırıyor. Emir kulu gerici ve faşist diktatörlükleri güçlendirerek, buraları daha sağlam saldırdı üsleri haline getirmek istiyor. Son dönemlerde Orta-doğu'da ABD'li diplomatların ve çeşitli kılıklardaki misyonerlerin, özellikle Türkiye, Mısır ve İsrail arasında mekik dokumaları bu amaçladır.

Bakan yardımcısı R.Perle, "Türkiye-ABD Ortak Savunma Toplantısı" ardından, "bölgede varolan sorunlar ve alınacak tedbirler konusunda Türkiye ile tam görüş birliğine vardıklarını" açıkladı. Bu, Türkiye'nin, Orta-doğu'ya yönelik saldırgan planlara evet dediğini gösteriyor. Türkiye ise, buna karşılık ABD'nin vadettiği yardımı indirimsiz garantiye alıyor. Böylelikle faşist Cunta, bir avuç dolar karşılığında ülkemizi komşularına ve sosyalist ülkelere karşı ABD'ye saldırı üssü olarak kiralama yolunda yürümeye devam ediyor. Generaller çetesi, ABD'nin bütün isteklerine büyük bir uysallıkla boyun eğiyor. Türkiye'yi Reagan yönetiminin maceracı, saldırgan emellerine alet ediyor. Halklarımızın güvenliğini tehlikeye düşürüyor.

Perle, "Orta-doğu'da bir güç boşluğu bulunduğunu" belirterek, buna karşılık Türk ordusunun modernizasyonunu ve "Doğu Anadolu'nun" (yani Türkiye Kürdistanı'nın) askeri açıdan güçlendirilmesini önerdi. Perle, konuyla ilgili verdiği cevapta şöyle diyor: "... Türkiye'nin savunma gücünün artması, getireceği caydırıcılıkla, bölgede bir istikrar faktörü olarak rol oynayacaktır. Bölgede bir güç boşluğu vardır. Bu da istikrarsızlığı davet ediyor."

Bu sözler son derece açık ve ilerde ne yapılmak istendiğinin de göstergesidir. ABD'nin ve cuntanın "bölgedeki istikrarsızlıkla" ilgili görüşleri bilinmektedir. Onlara göre, bunun nedeni Sovyetler Birliği, bölgedeki ulusal kurtuluş hareketleri ve diğer ilerici güçlerdir. Türkiye'de askeri yığınağın artırılması, Türk ordusunun elindeki savaş araçlarının modernleştirilerek güçlendirilmesi bu güçlere karşıdır. Türkiye, bölgede em-

peryalist saldırganlık için bir sıçrama tahtası olarak kullanılmak isteniyor. Türk ordusu da, Sovyetler Birliğine, Orta-doğu'daki ilerici güçlere ve Kürdistan'da gelişmekte olan ulusal kurtuluş hareketine karşı, başta ABD olmak üzere emperyalist çevrelerin isteği doğrultusunda savaşa sürülecek. Ordu'nun güçlendirilmesinde amaç budur. "Şanlı" Türk ordusu, bu konudaki ilk görevine de, Irak Kürdistanı'na saldırarak başladı.

Perle, Kürdistan'ın bir silah deposuna çevrilmesini önerirken, Kürt halkına, onun özgürlük mücadelesine düşmanlığı ve sinsi planlarıyla kendisini ele veriyor. Türk ordusunun güçlendirilerek caydırıcı bir güç haline gelmesini isterken de, bunu başta Kürt halkına karşı düşünüyor.

"Ortak Savunma Toplantısında" varılan kararlardan biri de uçak sanayii ile ilgilidir. Açıklandığına göre, Türkiye u-

çak sanayii kuracak, ABD de buna yardımcı olacaktır. ABD'nin katkısı ise yardım gibi gösteriliyor. Türkiye'nin ekonomik, sanayi ve teknolojik gücü, Fantom gibi dünyanın en gelişkin savaş uçaklarını üretmeye yetmiyor. Bu bilindiğine göre, Türkiye, olsa olsa bu korkunç savaş araçlarının üretimine ev sahipliği yapacaktır. Oysa faşist cunta, bu eylemle bölgede militarizmin tirmandırılmasına önayak oluyor.

ABD, faşist cunta döneminde Türkiye'de daha rahat at oynatıyor. Zaten faşist cuntayı işbaşına getirmelerinin bir amacı da buydu. Faşist generaller çetesi ise, ABD'ye tam bir teslimiyet politikası içindedir. Onlar, halklarımızı boyun ruğa vuran, her gün yeni yeni kölelik antlaşmaları imzalıyor, topraklarımızdan bir bölümünü emperyalistlere kiralyorlar. Ülkemizi, çiftlikleri gibi parsel parsel düşmana satıyorlar.

KOMCIVINA AŞİTİYÊ

Roja 21-26'ê heziranê jî çar aliyê dîmê bê tîrî 3500 kes li Pragê civîyan bo Komcivina Aşîtiyê. Jî 132 welatan gelên spi, reşik, zer û esmer, nîjad, kar û olê wan cure cure. Bunc yek kulm diji şerê nukleerî, bo aşîtiyê dengê xwe bilind kirin.

Civîna Pragê xebateke mezîm û granbuha bû. Dî demêke usa da pêk hat ku imperyalist -bî taybetî Emerîka Yekbûyî- xwe danê ber çekirîna çekên gran yê atomî û bî çîkîrîna wan li Ewropê, li çaralî dîmê tovên şerxwaziyê radîçîmî. Civîna Pragê bû bersîvek xurt jî wan ra. Nûnerên hêzên aşîtxwaz dersek qenc dane imperyalîstan.

Îro insanîyet dî bîm xeterek gran da ye. Ev xeter şerê atomî ye. Hember vîxîstîna şerê atomî rawestandin, parastin û doza aşîtiyê berpîrsîyariyek dirokî û wêzîfeyek insanî ye.

Delegasyonêk 25 kesî jî Tîrkîyê û Kurdîstana Tîrkîyê tevî civînê bû. Dî nav wan da nûnerê KOMKAR, KOÇ-KAK, FİDEF û berpîrsîyarên TSİP û TİP'ê jî hebûn. Sekrîterê Gîştî a Partiya me heval Kemal Burkay jî hatîbû dawetkîrîm, lê mîxabîm, dî rojên ku civîn pêk hat, karên wî yê dîmê hebûn û ne kari tevî civînê be.

Dî civînê da, wexta pîrsên Rojhîlata Navîn hat qîsekîrîm, nûnerên jî Kurdîstanê û her usa jî jî welatên dîmî li ser pîrsa Kurdan sekîmî û xwêstîm ku pîşgîriya gelê Kurd bê kîrîm, diji êrîşên rejîmên kevneperest ên Iraq, İran û Tîrkîyê.

DIJÎ ŞERÊ NUKLEERÎ BO AŞİTÎ Û JİYANÊ !